

ferenca nepotrebna. Nemačka ili će prihvatiti uvete koji će joj se diktirati ili će biti još bolje kažnjena. U prijašnjim ratovima su se vršile mirovne konferencije usled želje, da se sa pobeđenim uspostave opet prijateljski odnošaji. Što se tiče Amerike, ne goji takve želje i ne misli, posle rata pozdraviti Nemačku kao prijatelju te obnoviti s njome odnošaja. Roba „made in Germany“ ne će naći kasnije više u Americi dobrog tržišta i nemačko ime ne će preporučiti za prijateljstvo, kako je bito pred ratom. Jer stvari tako stoje ponavlja se pitanje: Cemu dakle besmisleni razgovori o mirovnoj konferenciji? („Edinost“.)

* **Uvredjena Turska.** Carigradski list „Seman“ pritužuje se, da nisu privukli takodjer Tursku na savetovanje u nemački glavni stan. Da kod pogovora nisu raspravljali samo o stvarima koje interesiraju samo Austro-Ugarsku i Nemačku, vidi se iz činjenice, da je kod istih bila zastupana i Bugarska po bugarskom prestolonasledniku. Nije pak pravo, da bi se raspravljalo o orijentalskim pitanjima bez ili čak mimo Turske. U Nemačkoj se jako varaju, ako misle, da turska javnost ne će urgirati na ovo omalovažavanje. („Slovenski Narod“.)

* **Wilson i posebni mir.** Washingtonski zastupnik „Timesov“ je doznao od merodavne strane, da se je Wilson izjavio, da bi se ne mogao upustiti u kakove razgovore o posebnom miru sa Bugarskom ili Turskom i to ni tada ne, ako bi, što nije za očekivati, takova ponudba došla od tih država samih. (Venkov“.)

* **Španjolska i Nemačka.** „Vossische Zeitung“ je doznala, da je nemačka vlada u svojim dosadanjim pogadanjima sa Španjolakom upozorila na nemogućnost govoriti o tome, da bi prestala rat podmornicama. Moguće pak je, da će se španjolskim brodovima izvan zatvorenog okoliša više poći na ruku, te će se tako uzimati u obzir interese prijateljske države. List piše dalje: Tvrdnja listova naših neprijatelja, da opstoji medju Nemačkom i Španjolskom ozbiljan konflikt, jako je preterana. Španjolska vlada po svojem veleposlaniku još jedamput razglasila je svoju tvrdnju, ostati strogo neutralna, i u Nemačkoj se vrlo pouzdavaju jako razvijenom čuvstvu časti španjolskoga naroda, koji ne će dozvoliti, da bi se Španjolska pokorila zapovedima antante. „Slovenski Narod“ veli na to: „To neprestano podbadaње sa uplivima antante jako je neukusno. Španjolska je i ovaj put nastupila potpunoma samostalno, nu ako dodje do kakovih gorih posledica, moramo si biti na jasnou, da su rat do sada zaključila e uvek vlade a ne narodi i da vlade uz male iznimke svojih naroda ni pitale nisu“. List je mnjenja, da je podmornički rat — kako se čini — napravio Nemačkoj novoga neprijatelja.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Izmedju ostalih osobitosti, kojima nas obogatilo prevrat u Rusiji, možemo ubrojiti i prvi japanski izveštaj, koji nam je sinoć stigao. Osim toga nema nikakvih promena.

Tokio, 21. (D. u.) Izveštaj japanskog generalnog stožera. Zabajkalski kozaci, koji su se priključili neprijatelju, najvećim delom povukli su se u svoju domovinu. Usled toga, broji neprijatelj, koji stoji u predelu Daune, poprečno preko 3000 momaka. Jedan deo neprijateljskih četa napredovao je u predelu severno od Grodekova. Bio je odbijen od naših četa. Na našem desnom boku Ussuri nastavio je neprijatelj svoje navale, koje potrajaše sve do noći 18. o. m., no bile su odbijene. Od tog doba ne postoji nikakav znak da bi se navale ponovile.

Domace vesti.

Učitelj Niko Magašić preminuo. U Novoj Vasi preminuo je dugogodišnji vredan učitelj Niko Magašić. U Pulj i puljskoj okolici, gde je učiteljevao, bio je dobro poznat radi svog otvorenog i srdačnog značaja i nepatvorenog iskrenog i žarkog rodoljublja. Bio je on, kao i svi njegovi bližnji, uveren pristaša jugoslavenske misli, te je u tom smeru i odgojio svoju decu. Jedno mu je dete Kazimir već u svojoj šestnaestoj godini — u danima užasa na početku svetskoga rata — bilo osudjeno na trogodišnju tamnicu, iz koje je otišlo ravno na frontu. — Vrednoj obitelji naše iskreno saučestuje, a trajna će spomen na zaslužnog palog borca ostati medju nama.

Dražba konjskog pomlatka u Pazinu. Dne 31. kolovoza t. g. u 10 sati pre podne održavat će se u Pazinu dražba 39 komada pomlatka konja.

Narodno gospodarstvo.

Veleposed i kmet. „Domovina“ piše: U nas, Jugoslavena, zemlja je porazdeljena ponajviše na male i srednje kmete, koji imaju poprečno 5—10 hektara zemljišta. Tako malena imanja ne mogu prehraniti obitelji, ako je ista pa i malo više brojna. Jedan od dece preuzme posed od oca, a druga deca si moraju tražiti drugde dela i jela. Onaj, koji posed preuzme mora isplatiti svoju braću i sestre i najviše puta preuzeti na sebe othranjenje roditelja, a više puta i druge starije rodjake, koji su nekako osakaćeni i za rad nesposobni. Time je posed već opterećen i obično je vlasnik morao za nekoliko godina u Ameriku, gde je morao zaslužiti i prištediti toliko, da je svoje dugove isplatio. Najviše puta se to nije ni dogodilo i posed je došao na bubanj jedan za drugim. Poprečno se je prije rata samo u Kranjskoj prodalo preko 300 seljačkih poseda na sudbenim dražbama. Nasupro, vidimo, da imade medju Slovencima veleposedi mnogo zemlje, na kojoj bi mogli živeti oni, koje

ne mogu prehraniti domaći posedi. Nad 200.000 hektara zemlje je u Slovenaca u posedu 150 veleposednika, koji imaju više od 500 hektara zemlje. Više od 300.000 hektara zemlje služi tamo samo posednicima — rentirima. Za to je treba, da zemlja i u nas putem zakona pravednije razdeli. U Istri su prilike skoro iste, kao i u Sloveniji. Zato bi preuđenije posebnog sistema imalo ići takodjer uporedo sa Slovenijom.

Vojničke i mornaričke vesti.

U službu dolazi: Garnizonsko nadzorstvo: Natporučnik Malypeter; lučko lečničko nadzorstvo na brodu Nje Velik. „Belloni“; lečničko nadzorstvo u vojarni ratne mornarice: fregatni lečnik dr. Stocky.

Imenovanja. Imenovani su (danom 20. kolovoza) u komarskoj službi „steurgastima“ jednogodišnji dobrovoljci (pomorci od zanata) Mirko Misković, Josip Skopinčić i Andričić.

Odlikovanja. U priznanje izvrsnog službovanja neprijateljem podeljen je zlatni krak za zasluge na vrpcl kolajne za hrabro i vodji parobroda „Ante Starčević“, Zivk Squara i vodji parobroda „Belrorie“, Josipu Tomiću; srebrni krak za zasluge na vrpcl kolajne za hrabrost i odeljenje je Antil Supičiću, vodji parobroda „Nibbio“ i božmanu Ivan Raheliću sa parobroda „Elöre“.

Ispiti za trgovačke poručnike i kapetane. Pomorska oblast javlja, da će se ispiti za postignuće ranga trgovačkog poručnika i kapetana održavati kao obično, kod c. k. pomorske oblasti u Trstu. Ispiti će započeti dne 13. rujna 1918. u 9 sati pre podne. Molbe imaju se upraviti na c. k. pomorsku oblast najkasnije do 31. kolovoza 1918. Oni kandidati, koji ne bi bili kadri odmah predložiti sve potrebite dokumente, pripustiće se se doduše k ispitu, no izdanje lrevel zavlačiće o udovoljenju svim odnosnim zahtevima. Kandidati, prepušteni k ispitu, imaju se, ne čekajući na pismeni ili brzojavno rešenje sv jih molbi, postaviti dne 13. rujna o. g. u 9 sati pre podne kod nautičke sekcij c. k. pomorske oblasti.

Mali oglasnik

Izgubio se putem od grada do carske šume u Sljani **briljantni ovratni lanac** sa privjesima. Tko ga je našao, nek ga izruči uz visoku nagradu u hotel „Neptun“ u ulici Minerva 12.

Knjige **Dioničke tiskare**

mogu se dobiti u podružnici **Jos. Krmpotić** ulica Franja Ferdinanda br. 2

Pečatni vosak

dobiva se kod tvrdke **Papirna J. KRMPOTIĆ - Pula**

Rabljeno pokućstvo

kupuje i prodaje tvrtka **Philip Barbančić** Sišanska ulica.

POZOR

potpore potrebni kućni gospodari odnosno posednici!

Čestit, marljiv i željan gospodarskog zanimanja bračni par (mužu je 29, a ženi 25 godina) stupio bi radi obiteljskih odnošaja i ratnih posledica, kao vlastita deca drugim roditeljima seljacima u kuću u Dalmaciji, koji svojih nemaju, na doživotnu zaštitu. Supruga može nastupiti odmah posle ugovora. Za daljnje upute obratiti se pod „Bračni par“ u upravu „Hrvatskog Lista“.

Tužnim srcem javljamo ovime svim prijateljima i znancima, da je naš predobri suprug i otac

Nikola Magašić

učitelj u miru i u poslednje vreme učitelj Družbine škole

dne 24. o. m., u 54. godini života u Gospodinu usnuo.

Mrtve ostanke pokopalo se danas na groblju u Novojvasi.

Novavas kod Poreča, dne 26. kolovoza 1918.

Raztužena supruga i deca.

Ovo služi kao izravna obavest.

Nad 200.000
du 150 vele
ktara zemlj
tamo sam
treba, da
je razdeli.
Sloveniji. Z
alo ići tako

ti.

arstvo: Natp
na brodu Nje
i ratne morn

ovoza) u ko
i dobrovolj
opinić i And

zbovanja pre
na vrpce ko
rčević", Živ
Tomiću; sre
rost; odelje
ožmanu Ivan

e. Pomorst
a trgovačko
kod c. k. po
3. rujna 191
na c. k. po
Oni kandid
potrebite do
danje brevete
vima. Kandid
i na plamen
dne 13. rujn
c. k. pomo

go
tiskare
lobiti u
Krmpoti
finanda br.

vosak
d tvrdke
OTIĆ - Pul

podari

zanimanja
na) stupie
medica, ka
na u kuću
ivotnu za
e ugovora
il par"

stranica, ukupno 2135 stanovnika, koji bi morali imati po prilici 342 djece za školu, tako da bi broj djece, koja ne polaze školu morao biti 1517. Pošto ima u talijanskim školama 364 djece više nego bi ih moralo biti, pa uzimimo, da su svi oni inostranci talijanskog općevnog jezika, to možemo reći, da sva talijanska djeca polaze svoje škole, dođim ima 1539 djece hrvatskog i slovenskog općevnog jezika bez škole, a nekoji polaze i talijanske škole. Tijekom rasprave navedoh već koliko jedne, a koliko druge djece ne polazi škole u pojedinih općinama. Uzmemo li u račun ove brojke za djecu hrvatskog i slovenskog općevnog jezika, to vidimo, da ima 1573 djece hrvatskog i slovenskog općevnog jezika bez svojih škola. Računamo li na svakog učitelja 80 djece, to bi prema broju djece moralo biti u koparskom kotaru 76 talijanskih pokrajinskih učitelja, a bilo ih je 90, dok bi hrvatskih i slovenskih učitelja moralo biti 99, a bilo ih je samo 73.

2. Općina Dobrinj.

I. Činjenice:

1. Popis pučanstva. Prema popisu pučanstva od dne 31.-12. 1910. imala je općina Dobrinj — osim 2 inostranca — 4044 stanovnika, kojima je općevni jezik:

njemački . . . 2	slovenski . . . 1	} ili 100%
talijanski . . . 3	hrvatski . . . 4038	

Ono 2 stanovnika njemačkog, 3 talijanskog i 1 slovenskog općevnog jezika, nalaze se u Dobrinju.

Stanovnika hrvatskog i slovenskog općevnog jezika bilo je godine 1900. nabrojeno u ovoj općini 3841, a 10 godina kasnije 4039, Talijana prije kao i sada samo 3, dođim je stanovništvo u ovoj općini u 10 godištu 1900.—1910. naraslo od 3860 na 4044 ili za 184 ili 4%.

Tako malenom porastu pučanstva bit će uzrok seljenje u Ameriku.

2. Stanje škola: U ovoj općini bile su 31.-12. 1913. ove škole:

a) pokrajinske hrvatske:

u Dobrinju . . . 3-razredna mješovita sa 3 učitelj. sila i 210 djece;
„ Krasu . . . 2- „ „ „ „ „ 104 „
„ Polju . . . 2- „ „ „ „ „ 128 „
„ Sužanu . . . 1- „ „ „ „ „ silom „ 53 „

b) Družbina škola:

u Gabonjinu . 1-razredna mješovita sa 1 učitelj. silom i 100 djece.

II. Zaključci:

4044 stanovnika morali bi imati 647 djece dužne polaziti školu. Pošto je samo 5 stanovnika u ovoj općini drugog općevnog jezika i 2 su inostranca, to možemo reći, da su ono 647 djece, sva djeca hrvatskog općevnog jezika. Računamo li na svakog učitelja 80 djece, moralo biti u ovoj općini 9 hrvatskih javnih učitelja, a bilo ih je 8.

Na svako 506 stanovnika hrvatskog općevnog jezika dolazi 1 javni učitelj, a na svakog hrvatskog pokrajinskog učitelja 62 djece, koja

stanovnika njemačkog općevnog jezika, 62 drugih jezika i 1741 ino-
Popis pučanstva navodja u koparskom kotaru takodjer još 332
nikakove škole, a 364 polazi u talijanske škole.

dotično 1175 djece hrvatskog i slovenskog općevnog jezika ne polazi

talijanskog	1539	—
hrvatskog i slovenskog	1175	ukupno

dakle ne polazi nikakove škole djece općevnog jezika:

talijanske	6444	—
hrvatske i slovenske	6376	ukupno
12,820		ukupno

a vidjeli smo, da polazi škole djece:

talijanskog	6080	—
hrvatskog i slovenskog	7915	ukupno
13,995		ukupno

Prema broju stanovništva moralo bi biti djece općevnog jezika:

imati u koparskom kotaru 96 pokrajinskih učitelja.

to na pokrajinskim talijanskim školama, morali bi Hrvati i Slovenci svakog hrvatskog ili slovenskog učitelja i otpalo 66 učenika, kako je

škole i slovenske škole (6376) imali pokrajinske učitelje i kada bi na

Kada bi za svu hrvatsku i slovensku djecu koja polaze sve Hrvat-
Talijanske zasebne škole polazilo je 437, a hrvatsko-slovenske 443 djece.

Talijanskih zasebnih učitelja bilo je 9, a hrvatskih i slovenskih 6,
jer im je niti ne treba.

Hrvati i Slovenci imali su 1 pomoćnu školu, a Talijani niti jedne,
školu polazeće djece prostrano na dvo- dotično trirazrednice.

učitelja, te bi moralo biti 25 hrvatsko-slovenskih škola prema broju
razrednice, ili bolje rečeno 21, od kojih imadu 3 jednorazrednice po 2
venci imadu sve mješovite t. j. 38 od kojih su upravo polovina jedno-
Talijani imadu 14 mješovitih pokrajinskih škola, a Hrvati i Slo-
a Talijani imadu ovih 8.

Hrvati i Slovenci nemaju ni muških, ni ženskih pokrajinskih škola,
imadu i žensku.

Hrvati i Slovenci nemaju nijedne gradjanske škole, a Talijani
Talijani imadu 22 pokrajinske škole, a Slovenci i Hrvati 38.

manje namještenih pokrajinskih učitelja, a Talijani 12% više.
Hrvatima i Slovencima imali su Talijani, i tako imadu Slovenci za 12%
57% namještenih učitelja, nego samo 45% dakle ono, što bi pripadalo
učitelja već 55%, a stanovnici hrvatsko-slovenskog jezika nijesu imali
skog općevnog jezika nijesu dakle imali 43% namještenih pokrajinskih
pokrajinskih učitelja t. j. 93, a imali su ih samo 73. Stanovnici talijan-

Na svako 108 stanovnika talijanskog općevnog jezika dolazi 1
pokrajinski učitelj;

Na svako 529 stanovnika hrvatskog općevnog jezika dolazi 1
pokrajinski učitelj.

Kada bi i na svako 108 stanovnika hrvatskog općevnog jezika
došao 1 pokrajinski učitelj, kako je to kod stanovnika talijanskog
općevnog jezika, onda bi u ovoj općini moralo biti 30 hrvatskih
pokrajinskih učitelja, a bilo ih je 6.

Uzevši u obzir samo onu djecu, koja polaze pokrajinske škole,
vidimo, da u općini Roč:

Na 1 talijanskog pokrajinskog učitelja dolazi 42 djece;

„ 1 hrvatskog „ „ „ 83 „

Kada bi i na 1 hrvatskog pokrajinskog učitelja dolazilo 42 djece,
kako je to kod talijanskih škola, onda bi na opstojećim hrvatskim po-
krajinskim školama imalo biti 12 pokrajinskih učitelja, a bilo ih je 6.

Talijansku školu u Roču polazi 84 djece, a sve bi talijanske djece
moralo biti 35, dakle 49 djece hrvatskog općevnog jezika polazi onu
talijansku školu. U ovoj općini nema dakle niti zakoniti broj djece za
1-razrednu talijansku školu, a vidjeli smo, da je u Roču 2-razredna
talijanska škola.

Hrvatske škole polazi 493 djece, a sve bi djece hrvatskog općev-
nog jezika moralo biti 508 dakle 15 djece hrvatskog općevnog jezika
ne polazi hrvatskih škola.

Cijela bi općina morala imati 545 djece. Vidjeli smo, da talijansku
školu polazi 84 djece, a hrvatske škole 493 (ukupno 577), dakle u ovoj
općini bi sva djeca polazila školu, dotično nekoja (49) djeca hrvatskog
općevnog jezika polaze talijanske škole.

Dvorazredna hrvatska škola u Gorenjoj Vasi morala bi biti prama
broju školu polazeće djece trirazrednica.

Opći pregled koparskog kotara.

Na temelju popisa pučanstva od dne 31.-12. 1910. bilo je u
koparskom kotaru — ne uračunavši 1741 inostranca — 87.868 domaćih
stanovnika, kojima je općevni jezik:

njemački . . . 332	slovenski . . . 31.895	} ili 57%
talijanski . . . 38.006 ili 43%	hrvatski . . . 17.573	
	ostali . . . 62	

Mir se
tinu bi rekao on
naših čitatelja i
u gornjem nas
već ovde, da sv
bi se našlo n
bi bili toga min
odvažnosti, da se
samo ih morali tra
to mi ipak vole
sto naših čitate
drugima, kad i
ava. Ne samo ta
biva sve kraće,
že i brže, obzor
eniji, a javno s
še čisti. Nikada
u nemačkim nov
jače od danas,
govorili u pomiri

Nemački tajnik d
n govor kao o
Osirn toga pr
roti priznanju Čel
omovine". Odblo
sa kriva, što s
vnja, prema nazor
esku. Engleski
stano opetuju vo
mašnjeg uništenje
", rekao je minist
zor jedamput za
oj, ja bih se tako
i dovrši borba
uveren, da još
a svuda doći do
i ratovanju o
e do toga doći
vođećeg nemač
pelsko udaranje
put, da uplivni
u pobuniti i da
ratovanju do ob
i dobra nauka
naglasivalo „jaki n
druge strane, i sve
nora tako biti i c
rašnjoj politici Nem
No druga strana,
š uvek rata i osve
i sveža Amerika k
i bezodvlačnog mi
va ratna sreća ok
fronti, i to u Fra
stoje ipak još dal
se odlučn st u n
jg skršenja nemač
nemački državni
vnici četvornog spo
do svoje konačne
Solfa razvila se u
ka proti izjavama
dopisni ured don
diana": Govor kol
voj prilici samo je d
zahteva nemačka
li različiti drugi
n. Tako tvrdi dr.
o da će si Engles
e. No Balfour je sa
nije ne će biti pov
no stalno bi se
bi bila sklona s
zacije. Ali dr. Soif
a s tom drugom N
ni nedostatak iskre
vore brestlitovske i
i za Nemačku je m
može suditi, du s
ost. Ne ćemo sum
Solfa: ne novi svet
na nikakvog drugog
Prema tomu može
Engleska bila sklon
gom Nemačkom". A
Nemačka? Državn
na svojim nazorima z
a biti posve skršena
ke, te time imale bi
ka ne će nikada viš
pžavati svetski mir,
na krivaca i pouzro
razuma nalaze u nema
nemačkim i anekstion

Svih pokrajinskih učitelja u kotaru ima 163. Talijanima bi moralo pripasti 43% namještenih učitelja, a imali su ih 90; Hrvatima i Slovenima bi moralo pripasti 57% namještenih učitelja, a imali su ih 70. Talijanima bi moralo pripasti 43% namještenih učitelja, a imali su ih 70. Talijanima bi moralo pripasti 43% namještenih učitelja, a imali su ih 70.

Kada bi i na svako 422 stanovnika hrvatskog ili slovenskog općevnog jezika došao jedan pokrajinski učitelj, kako je to kod stanovnika talijanskog općevnog jezika, onda bi moralo biti u koparskom kotaru 118 hrvatsko-slovenskih učitelja, a bilo ih je 73. Vidjeti smo, da je u koparskom kotaru 43% stanovnika talijanskog općevnog jezika, a 57% hrvatsko-slovenskog.

Kada bi i na 1 pokrajinskog hrvatskog ili slovenskog učitelja otpadalo 66 učenika, kako je to kod talijanskih škola, onda bi hrvatsko-slovenskih učitelja moralo biti na sadašnjim pokrajinskim školama 90, a ne samo 73.

Budući je na talijanskim pokrajinskim školama bilo namješteno 90 učitelja, a iste je polazilo 5913 djece, to otpada na 1 pokrajinskog talijanskog učitelja, a 1 pokrajinski talijanski učitelj dolazi na svako 422 stanovnika talijanskog općevnog jezika. Na hrvatskim i slovenskim pokrajinskim školama bila su namještena 73 pokrajinska učitelja, a iste je polazilo 5889 djece, to otpada na 1 pokrajinskog učitelja ili hrvatskog ili slovenskog učitelja dolazi na svako 678 stanovnika (kod talijanskih škola na svako 422) hrvatsko-slovenskog općevnog jezika.

Broj polaznika bio je na školama:

Ukupno	6444	2581	3795	12.820
državnim	95	—	—	95
pokrajinskim	5913	2264	3625	11.802
zasebnim	436	317	126	879
pomoćnim	—	—	44	44

Osim ovo 90 talijanskih pokrajinskih učitelja bila su u ovom kotaru namještena i 2 inješta vjeroučitelja.

državnih	4	—	—	—
talijanskih	90	27	—	46
hrvatskih	9	4	—	2
slovenskih	—	—	—	1
pomoćnih	—	—	—	—

Iz navedenog zaključujemo, da je bilo u koparskom kotaru učitelja:

talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske

3. pomoćne škole:

talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske

4. zasebne škole:

talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske
talijanske	hrvatske	slovenske

II. Kotar Krk.

1. Općina Baška.

I. Činjenice:
1. Popis pučanstva. Prama popisu pučanstva od dne 31.-12. 1910. imala je općina Baška — osim 36 inostranaca — 3680 stanovnika, kojima je općevni jezik:

talijanski	5
hrvatski	3666
slovenski	9

Stanovnika hrvatskog i slovenskog općevnog jezika bilo je godine 1900. nabrojeno u ovoj općini 4105, a 10 godina kasnije 3675, Talijana prije 11, a sada 5, dočim je stanovništvo u ovoj općini u 10 godištu 1900.—1910. palo od 4143 na 3680 ili za 463 ili 10% manje. Kako to, da stanovništvo u Baški pada? Uzrok bit će seljenje u Ameriku i na Rijeku.

2. Stanje škola: U ovoj općini bile su 31.-12. 1913. škole sve pokrajinske i hrvatske i to:

u Baški	2-razredna muška	sa 3 učitelj. sile	i 164 djece;
"	2- " ženska	" 3 " "	" 157 "
" Draži	3- " mješovita	" 3 " "	" 151 "
" Staroj Baški	1- " "	" 1 " silom	" 39 "

II. Zaključci:
3680 stanovnika morali bi imati 588 djece dužne na polazak škole. Pošto je 36 stanovnika u ovoj općini inostranaca, koji bi mogli imati samo 6 djece za školu, to možemo reći, da je ono 594 djece sve hrvatskog općevnog jezika. Računamo li na svakog učitelja 80 djece, moralo bi biti u ovoj općini 8 hrvatskih pokrajinskih učitelja, a bilo ih je 10. Na svako 367 stanovnika hrvatskog općevnog jezika dolazi 1 pokrajinski učitelj, a na svakog hrvatskog pokrajinskog učitelja dolazi 51 dijete, koje polazi školu; škole polazi 511 djece, a rekli smo, da bi sve djece moralo biti 594, dakle 83 djece hrvatskog općevnog jezika ove općine